

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ
3^η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Νάξος, 12 / 10 / 2015

Αρ. Πρωτ. 121

Ταχ. Δ/ση: Σχολή Ουρσουλινών -
Χώρα Νάξου
Τ.Κ. – Πόλη: 84300 – Νάξος
Πληροφορίες: Κων/νος Κλουβάτος
Τηλ.- Φαξ: 22850 24506
E-mail: klouvatos@sch.gr
Ιστοχώρος: <http://klouvatos.mysch.gr>

ΠΡΟΣ
Τα Δημ. Σχολεία 3^{ης} Περιφέρειας
Δημοτ. Εκπ/σης Κυκλάδων

Κοινοποίηση:

Περιφερειακή Διεύθυνση Π. Ε.
& Δ. Ε. Ν. Αιγαίου (Τμήμα
Επιστημονικής &
Παιδαγωγικής Καθοδήγησης
Α/θμιας Εκπ/σης)

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή Ευέλικτης Ζώνης σχολ. έτους 2015-2016».

Σχετ.: (1) Φ.12.1/545/85812/Γ1/31-8-2005, ΦΕΚ 1280/2005,
(2) 167127/Γ7/15-10-2014 Εγκύκλιος του ΥΠΑΙΘ,
(3) 184060 /Γ1/2-12-2013 έγγραφο του ΥΠΑΙΘ. για τα «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ» που υλοποιούνται στα σχολεία.

Για τη σωστότερη αξιοποίηση του χρόνου της Ευέλικτης Ζώνης προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα μαθησιακά, παιδαγωγικά και κοινωνικοποιητικά αποτελέσματα του σχολείου, σας επισημαίνουμε ότι ο χρόνος της ευέλικτης ζώνης προορίζεται (α) για διεπιστημονικές διασυνδέσεις και διαθεματικές προεκτάσεις της αποκτώμενης γνώσης, (β) για εμβάθυνση της ερευνητικής εργασίας (γ) για ένταξη προαιρετικών προγραμμάτων που εναρμονίζονται με την εφαρμογή των ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ, (δ) για τη σύνδεση της σχολικής γνώσης με τα μαθητικά ενδιαφέροντα και την καθημερινή ζωή και (ε) για υλοποίηση υποχρεωτικών σχεδίων εργασίας που απαιτούν ομαδοσυνεργατική προσέγγιση, κριτική ανάλυση, διερεύνηση, οργάνωση και παρουσίαση εργασίας.

Στο χρόνο της Ευέλικτης Ζώνης μπορεί να προστίθεται και το 10% του ετήσιου διδακτικού χρόνου κάθε μαθήματος, π.χ. της Γεωγραφίας ή άλλου μαθήματος, για διαθεματικές προεκτάσεις και αντιστρόφως, χρόνος της Ευέλικτης μπορεί να εκχωρείται για την υλοποίηση σχεδίου εργασίας που υλοποιείται στο πλαίσιο κάποιου μαθήματος. Υπενθυμίζουμε ότι όλα τα βιβλία δασκάλου περιλαμβάνουν αξιοπρόσεκτες ενδεικτικές προτάσεις διαθεματικών σχεδίων εργασίας, τα οποία μπορούν να υλοποιηθούν εύκολα.

Για κανένα λόγο, ιδιαίτερα στα πολυθέσια σχολεία, αλλά και στα ολιγοθέσια, δεν καταστρατηγείται ο χρόνος της Ευέλικτης Ζώνης για συμπλήρωση άλλων διδακτικών αντικειμένων που απλώς δεν πρόλαβαν να ολοκληρωθούν.

Κάθε εκπαιδευτικός, μόνος του ή, κατά προτίμηση, σε συνεργασία με άλλους

εκπαιδευτικούς του σχολείου ή άλλων σχολείων, λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και δυνατότητες της τάξης του, της σχολικής και τοπικής κοινότητας, σχεδιάζει εξαρχής και όχι αποσπασματικά τις δράσεις που θα υλοποιήσει στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Αυτός ο σχεδιασμός εντάσσεται στο γενικότερο μεθοδολογικό και διδακτικό σχεδιασμό – προγραμματισμό κάθε τάξης σε ετήσια βάση και συνδέεται φυσικά και με τον προγραμματισμό των διδακτικών επισκέψεων της τάξης. **Εξαιρετικής σημασίας θεωρούνται οι διασχολικές συνεργασίες για μελέτη κοινών θεμάτων.**

Σε κάθε περίπτωση, είτε σχέδιο εργασίας (project), είτε περιβαλλοντική, πολιτιστική δράση ή δράση αγωγής υγείας υλοποιείται, θα πρέπει αυτή να συνδέεται με το Αναλυτικό Πρόγραμμα της τάξης, να έχει σαφή στόχο, διάρθρωση και αποτέλεσμα και από το παραγόμενο έντυπο ή ψηφιακό υλικό να καταδεικνύεται η ενεργητική, ομαδοσυνεργατική, ερευνητική εμπλοκή των μαθητών. Τα σχέδια των δράσεων αυτών υποβάλλονται εξαρχής στο Σχολικό σύμβουλο, ο οποίος έχει την ευθύνη εφαρμογής, παρακολούθησης και στήριξης της Ευέλικτης Ζώνης.

Επειδή λοιπόν η Ευέλικτη Ζώνη θεωρείται εξαιρετικά σημαντική για την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και υλοποιείται υποχρεωτικά ως μέρος του ωρολογίου προγράμματος και προκειμένου να έχουμε τη δυνατότητα να υποστηρίξουμε και να εποπτεύσουμε αποτελεσματικότερα τις δράσεις που υλοποιούνται, θα συμπληρωθεί και φέτος και θα μας αποσταλεί αποκλειστικά σε ψηφιακή μορφή (με email) το «**Έντυπο Δράσεων Ευέλικτης Ζώνης**», το οποίο **θα πρέπει να προηγείται και να συνδέεται στη συνέχεια με το «Έντυπο Προγραμματισμού Διδακτικών Επισκέψεων».**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ:

Παρακάτω, σας προτείνουμε χαρακτηριστικά ενδεικτικά θέματα διαθεματικών δράσεων που μπορούν να ενταχθούν και να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της Ευέλικτης ζώνης:

A. «Πρόγραμμα Μετάβασης από το Δημοτικό Στο Γυμνάσιο», που υλοποιείται στην Στ' τάξη (διάρκειας 10 διδ. ωρών περίπου). Το πρόγραμμα υλοποιείται το 2ο τετράμηνο του σχολικού έτους και περιλαμβάνει επίσκεψη στο Γυμνάσιο υποδοχής των μαθητών της Στ'. Θα σταλούν οδηγίες εν ευθέτω χρόνω για την εφαρμογή του.

B. «Παραδοσιακά και νέα παιχνίδια στο προαύλιο». Πρόγραμμα που μπορεί να υλοποιηθεί από κάθε τάξη ή από κοινού από όλες τις τάξεις του σχολείου με στόχο την προώθηση της διαμαθητικής συνεργασίας και την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων συμπεριφοράς που εκδηλώνονται στο προαύλιο και στη σχολική τάξη (βλέπε λεπτομέρειες στο Αναλυτικό Περίγραμμα Εργασίας στην ιστοσελίδα <http://1dim-naxou.kyk.sch.gr/paixnidi.htm>). Μπορεί κάλλιστα να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο των ενεργειών πρόληψης και αντιμετώπισης της σχολικής βίας - εκφοβισμού.

Γ. «Παραμύθια, Θρύλοι, Αφηγήσεις, Προφορικές μαρτυρίες για το παρελθόν του τόπου μου». Πρόγραμμα που προσφέρεται για κάθε σχολείο και με διασχολική συνεργασία σε επίπεδο νησιού και μπορεί να περιλαμβάνει συλλογή παραμυθιών, θρύλων, αφηγήσεων, μαρτυριών από υπερήλικες, επεξεργασία και παρουσίαση του υλικού από τους μαθητές, ηλεκτρονική ή/και έντυπη έκδοση του υλικού κλπ. Η διαδικασία σχεδιασμού των ερωτήσεων των συνεντεύξεων, η καταγραφή και η απομαγνητοφώνηση των μαρτυριών από τους μαθητές σε έντυπο ή/και ψηφιακό κείμενο είναι βέβαιο ότι θα έχει πολλαπλά ευεργετικά

αποτελέσματα.

Δ. Φιλαναγνωσία, η οποία μπορεί να καταλαμβάνει μέχρι 1 ώρα της Ευέλικτης Ζώνης εβδομαδιαίως, μπορεί να συνδέεται με άλλα διδακτικά αντικείμενα, όπως η γλώσσα ή/και με άλλες σχετικές δράσεις.

Ε. Συνεργασία με τα κατά τόπους Γενικά Αρχεία του Κράτους και τις Βιβλιοθήκες. Σε συνεργασία με τους παραπάνω φορείς μπορεί να γίνει βιβλιογραφική έρευνα από τους μαθητές για θέματα τοπικής ιστορίας, λαογραφίας ή άλλα θέματα. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να αποκτηθούν βασικές γνώσεις αρχειοθέτησης, αποδελτίωσης και ψηφιοποίησης έντυπων συγγραμμάτων.

Στ. E-twinning. Πρόγραμμα που προϋποθέτει συνεργασία με άλλο ευρωπαϊκό σχολείο ή τάξη σχολείου. Από φέτος, μπορεί να γίνει συνεργασία και με άλλο σχολείο της Ελλάδας. Περισσότερες πληροφορίες στο www.etwinning.net και στο email της Πρεσβευτού etwinning για το Ν. Αιγαίο, Μαρίας Γεωργιάδου (mariageorgiadou66@gmail.com).

Ζ. Άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Περισσότερες πληροφορίες για άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα μπορείτε να βρείτε στο δικτυακό τόπο του συναδέλφου κ. Φαρασόπουλου Νεκτάριου, προωθητή Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων της Περιφερειακής Δ/σης Π.Ε. & Δ.Ε. Ν. Αιγαίου (<http://users.sch.gr/nektariosf/ee>).

Η. Συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Ο σχολικοί διαγωνισμοί μπορούν να αξιοποιηθούν ως πρόσθετες ευκαιρίες για δημιουργική έκφραση και συνεργασία των μαθητών. Η επιλογή των διαγωνισμών να γίνεται με βάση το ενδιαφέρον της πλειοψηφίας των μαθητών.

Θ. Ευκαιρικά ή επετειακά θέματα. Αφορμές για δημιουργική διαθεματική δράση στο πλαίσιο της Ε.Ζ. δίνονται επίσης συνεχώς από την επικαιρότητα (βλέπε προσφυγικό, αλληλεγγύη, κλιματική αλλαγή, κ.ο.κ.), τις τοπικές, εθνικές ή θρησκευτικές εορτές), τις προτάσεις που καταφθάνουν συνεχώς από το ΥΠΠΕΘ και άλλους φορείς.

Μπορείτε, τέλος, για τον προγραμματισμό των δράσεων της ευέλικτης ζώνης να αναμένετε τη φετινή σχετική εγκύκλιο του ΥΠΠΕΘ ή της υπεύθυνης Σχολικών Δραστηριοτήτων της Δ/σης Π.Ε. Κυκλάδων.

Σε κάθε περίπτωση, πρώτα σχεδιάζουμε τι θα κάνουμε φέτος στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης, πώς θα διασυνδέσουμε διαθεματικά και δημιουργικά το χρόνο της με τα υπόλοιπα διδακτικά αντικείμενα και κατόπιν με βάση αυτόν το σχεδιασμό προγραμματίζουμε τις διδακτικές μας επισκέψεις.

Σας επισυνάπτουμε το φάκελο με τις οδηγίες, τα έντυπα ευέλικτης ζώνης και διδακτικών επισκέψεων και τη νομοθεσία που διέπει ως τώρα τα θέματα αυτά για πληρέστερη ενημέρωση όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στο έγγραφο με τίτλο «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ».

Παρακαλώ για την ενημέρωση όλων των συναδέλφων.

**Ο Σχολικός Σύμβουλος
3^{ης} Περιφέρειας Π. Ε. Κυκλάδων**

Κλουβάτος Κων/νος